

**Belediyesi tarafından
töreni, kazasına
yardım ve ilçesine
yardım organizasyonlarına
belediye personelinin
katılımı için ve
kiralananarak bedelinin temsil,
ağırlama ve tanıtma
kaleminden ödenmesi suretiyle
.....-TL tutarında kamu
zararına neden olduğu
konusuyla ilgili olarak;**

**Yılı 2014 Dairesi 5 Karar No 174 İlam No Tutanak Tarihi
21.04.2016 Kararın Konusu Çeşitli Konuları İlgilendiren
Kararlar**

Uçak ve helikopter kiralama giderleri Belediye-
si tarafından töreni, kazasına yardım ve
ilçesine yardım organizasyonlarına belediye personelinin
katılımı için ve kiralananarak bedelinin temsil,
ağırlama ve tanıtma kaleminden ödenmesi suretiyle-TL
tutarında kamu zararına neden olduğu konusuyla ilgili
olarak; 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırah hesabında
esas tutulacak yol" başlıklı 6 ncı maddesinde; "Harcırah, bu
kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve

kullanılması mutat olan yol ve taşıt araçları üzerinden verilir. Gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutat olan bu yolda hem muayyen, hem gayrimuayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıt esas alınır. (...) Birinci fıkraya göre takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emri bulunmasına bağlıdır. (Ek fıkra: 14/01/1988 – KHK-311/12. md.) Ancak, işin veya hizmetin gerekli kıldığı durumlarda uçak kiralamak suretiyle seyahat edilebilmesi, seyahatin yurtiçinde olması ve bu seyahatle ilgili Bakanın veya misafiri yabancı Bakanın bizzat katılması hallerinde mümkündür.” denilmektedir. Yukarıdaki mevzuat hükmüne göre, uçak kiralayarak seyahat edilebilmesi ancak işin veya hizmetin gerekli kılması, seyahatin yurtiçinde olması ve bu seyahatle ilgili Bakanın veya misafiri yabancı Bakanın bizzat katılması hallerinde mümkündür. Başka bir ifadeyle, uçak kiralayarak seyahat edilebilmesi çok sıkı şartlara bağlanmış ve istisnai bir nitelik taşımaktadır. Ancak, mevcut durumda, yukarıda belirtilen Kanun hükmündeki şartlar sağlanmadan uçak kiralayarak seyahat edilmiştir. Diğer taraftan; Belediyelerin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 14 ve 15 inci maddelerinde düzenlenmiştir. Anılan madde hükümlerinde, mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla, belediyelerce yerine getirilmesi öngörülen görevler ve sorumluluklar ile belediyelerin yetkileri sayılmıştır. Yine Kanun’un 60 ıncı maddesinde belediyenin görevlerini yerine getirirken yapabileceği giderler de tahdiden sayılmıştır. Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırhlama ve Tören Giderleri Yönergesi’nin 3 üncü maddesinde; temsil, ağırhlama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayininin belediye başkanının takdirine tabi olduğu belirtildikten sonra bu takdir yetkisinin sınırları aynı Yönergenin 4 üncü maddesinde “Temsil Giderleri”, 5 inci maddesinde “Tören Giderleri” ve 9 uncu maddesinde ise “Ağırhlama Giderleri” başlıkları altında sayma yöntemiyle belirtilmiştir. Mahalli

İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Temsil, ağırlama, tören, fuar ve tanıtma giderleri" başlıklı 37 nci maddesinde; Temsil, ağırlama, tören, fuar, tanıtma ve benzeri faaliyetlerle ilgili olarak yapılacak her türlü mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin giderlerin ödenmesinde, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgelerin aranacağı ifade edilmiştir. Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 5, 36 ve 49 uncu maddelerine göre; ihale veya doğrudan temin usulüyle yapılacak her türlü mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemelerde; onay belgesi, ihale komisyonu kararı, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22 nci maddesine göre doğrudan temin usulüyle yapılan alımlarda piyasa fiyat araştırması tutanağı, muayene ve kabul komisyon tutanağı (kabul işleminin idarece yapılması halinde ise idarece düzenlenmiş belge), kamu idareleri için belirlenen diğer belgeleri kapsayan taahhüt dosyası ve hizmet işleri hakediş raporu ödeme emri belgesine eklenecektir. Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 3 üncü maddesinde ise, onay belgesinin; ihale usulüyle yapılacak alımlarda kamu ihale mevzuatında standart form olarak belirlenen ihale onay belgelerini; doğrudan temin suretiyle ve kamu ihale mevzuatında belirtilen istisnai alımlarda ise alım konusu işin nev'i, niteliği, varsa proje numarası, miktarı gereken hallerde yaklaşık maliyeti, kullanılabılır ödeneği ve tertibi, alımda uygulanacak usulü, avans ve fiyat farkı verilecekse şartlarını gösteren ve harcama yetkilisinin imzasını taşıyan belgeyi ifade ettiği belirtilmiştir. Ödeme emri belgesine ekli harcama talimatı ve onay belgelerinde bu bilgiler yer almamaktadır. Belediye tarafından ve Firmalarından satın alınan bahse konu hizmetlerinin piyasa fiyat araştırması yapılmadan, tek firmadan teklif alınmak suretiyle gerçekleştirildiği de görülmektedir. Temsil, ağırlama ve tören giderleri ekonomik kodundan yapılacak harcamaların mutlaka 4734 sayılı Kanunda belirtilen ihale usullerinde birisi ile ya da doğrudan temin yöntemiyle yapılması gerekmektedir. Bunun için gerekli olan kanuni prosedüre uymak zorunludur. Bu nedenle tek firma tespit edip bu firmadan ihtiyacın temin edilmesi mümkün değildir. Piyasa fiyat araştırmasının sağlıklı ve gerçekçi yapıldığının mutlaka ispat edilmesi gerekmektedir. Bu, 4734 sayılı Kanunun temel ilkeleri olan açıklık, rekabet, saydamlık, güvenilirlik,

kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ile kaynakların verimli kullanılması ilkelerinin gerçekleşmesi için bir zorunluluktur. Belirtilen nedenlerle,törenine katılım,İlçesinde meydana gelen maden kazasına yardım ve İlçesine yardım organizasyonlarına belediye personelinin katılımı için ve kiralanması ve bedelinin belediye bütçesinden ödenmesine, 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğİ ve Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırılama ve Tören Giderleri Yönergesinin yukarıda belirtilen hükümlerine göre, imkan bulunmamaktadır. Mahalli müşterek bir ihtiyacın teminine yönelik olmayan söz konusu-TL tutarındaki harcamanın temsil, ağırılama ve tören giderleri tertibinden karşılanması da mümkün değildir. Ayrıca, söz konusu giderler, Belediyesi açısından mahalli müşterek ihtiyaçların temini maksadıyla da yapılmış değildir. Öte yandan, Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanının belediye sınırlarını kapsadığı yukarıda belirtilmişti. Bu açıdan bakıldığında, söz konusu organizasyonlar için yapılan bu giderlerin Belediyesi ile ilgisinin kurulması her açıdan mümkün değildir. Dolayısıyla, yapılan harcama ile-TL tutarında kamu zararına neden olunmuştur. Yapılan savunmalarda her ne kadar; etkinliklerinin tüm yurttaşlara mal olmuş gelenek ve göreneklere uygun anma töreni olması nedeniyle katılımın uygun olacağının düşünöldüğü,maden kazası ve da yaşanan üzücü olaylar nedeniyle vaktinde yardım yapabilmek için kiralanmasının da, Belediyenin bu yardım çalışmalarında görevlendirilmiş personelin söz konusu yardımların bir an evvel yerine ulaştırılabilmesi amacı ile tercih edildiğİ, Belediye Başkanına temsil, ağırılama ve tören harcaması yapılması konusunda geniş bir inisiyatif tanınmış olduğı ve Belediye Başkanının inisiyatifini bu yönde kullanması sebebiyle söz konusu harcamaların temsil, ağırılama ve tören giderleri kaleminden ödendiğİ, hava ulaşım araçlarının kullanılmasının özellikle acil durumlarda zamanın gereğİ olduğı, bu konuda mevzuatta da yasaklayıcı bir hüküm bulunmadığı ve bütün bu işlemler yapılırken kamu zararı oluşmaması için gerekenin yapıldığı ve bu sebeple de herhangi bir kamu zararına neden olunmadığı, Belirtmiş iseler de, yukarıda belirtilen mevzuat

hükümleri ve yapılan açıklamalar gereğince, bu savunmalara katılmak mümkün görünmemektedir. Diğer taraftan ise, her ne kadar, ve kiralama mevzuata aykırı olsa da, söz konusu kiralama işlemleri yapılmış ve bedeli ödenmiştir. Ancak, doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen ve temsil, ağırlama ve tören giderleri kaleminden yapılan bu alımlara ilişkin kanıtlayıcı belgelerin bir çoğunun ödeme emri belgeleri ekleri arasında bulunmadığı da görülmektedir. Dolayısıyla, yapılan alımların belge eksikliği itibari ile de yapılmaması gerekirdi. Bu nedenle, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 61 inci maddesindeki düzenlemeye uygun olarak, kanıtlayıcı belgeler eksik olmasına rağmen ödemede bulunan Muhasebe Yetkilisi de bu ödemelerden sorumlu tutulmuştur. Belediye Başkanı tarafından yapılan sorumluğa ilişkin savunmanın ise, yerinde olduğu görüldüğünden, kamu zararından sorumlu tutulmamıştır. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "Kamu Zararı" başlıklı 71 inci maddesinde, Kamu zararı; "Kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır." şeklinde tanımlanmış ve "Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması," hususu da kamu zararının belirlenmesinde esas alınacak kriterler arasında sayılmıştır. Dolayısıyla, bu kriter esas alındığında, yapılan bu mevzuata aykırı ödemeler ile kamu zararına neden olduğu aşikardır. Bu itibarla,ve kiralama hizmeti için Belediye bütçesinden harcama yapılması sonucu neden olunan-TL tutarındaki kamu zararının;-TL'sinin Gerçekleştirme Görevlileri (.....), (.....) ve Harcama Yetkilisi (.....) ile Muhasebe Yetkilisi (.....)'a müştereken ve müteselsilen, TL sinin ise Gerçekleştirme Görevlileri (.....), (.....) ve Harcama Yetkilisi (.....) ile Muhasebe Yetkilisi (.....)'a müştereken ve müteselsilen, 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53 üncü maddesi gereğince işleyecek faizleri ile birlikte ödettirilmesine, İş bu ilamın tebliğ tarihinden itibaren aynı Kanunun 55 inci maddesi gereğince altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu ve 56 ncı maddesi gereğince beş yıl içinde Sayıştay Daireleri nezdinde yargılamanın iadesi yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.]]>